

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH BIOLOGII Z HIGIENĄ I OCHRONĄ ŚRODOWISKA

I. Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

1. Wiadomości i umiejętności - wg programu
2. Zaangażowanie w proces nauczania - uczenia się (aktywność).

II. Bieżąca ocena osiągnięć edukacyjnych uczniów odbywa się według skali stopniowej, zgodnie z opisem wymagań edukacyjnych z uwzględnieniem różnicowania na poszczególne stopnie szkolne i poziomy wymagań (podstawowy, ponadpodstawowy).

III. Ocena jest jawna zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.

IV. Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej (w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną, na miesiąc przed). Ocena proponowana może ulec zmianie w zależności od postawy ucznia.

FORMY I ZASADY KONTROLI

I. Metody pomiaru i oceny osiągnięć uczniów

➤ **Kontrola bieżąca:**

1. Odpowiedź ustna - ma formę indywidualnej rozmowy nauczyciela z uczniem, podczas której nauczyciel kontroluje i ocenia osiągnięcia dydaktyczne ucznia.

2. Wypowiedź pisemna:

- **Sprawdziany** („kartkówki”)
 - nie zapowiedziane, trwają do 15 minut
 - obejmują materiał maksymalnie z 3 ostatnich lekcji, bądź z zadania domowego
 - w przypadku zgłoszenia przed lekcją nieprzygotowania, uczeń może odstąpić od pisania kartkówki bez konsekwencji oceny niedostatecznej

3. Praca domowa i lekcyjna ucznia:

- nauczyciel precyzyjnie i zrozumiale formułuje treść pracy domowej, obowiązkiem ucznia jest zapisanie jej w zeszyte przedmiotowym,
- prace domowe mogą być krótkoterminowe (do dwóch tygodni) i długoterminowe (wykonywane w okresie dłuższym).

4. Zeszyt przedmiotowy ucznia.

- obowiązkiem ucznia jest systematyczne i staranne (estetyczne i czytelne) prowadzenie notatek lekcyjnych w zeszyte przedmiotowym, nieprowadzenie notatek jest jednoznaczne z oceną niedostateczną za zeszyt.

5. Powtórzenie wiadomości

- uczniowie przed pracą klasową kończącą dział otrzymują od nauczyciela zestaw zadań powtórkowych, które mają obowiązek rozwiązać w ustalonym przed nauczyciela terminie. Nie rozwiązanie ich skutkuje oceną niedostateczną.

➤ **Kontrola końcowa – zakończenie działu**

- **Prace klasowe** - oceny z prac klasowych mają najistotniejszy wpływ na ocenę semestralną. Przewiduje się formy: test różnego typu zadań zamkniętych „typu maturalnego”, test wyboru, zadania na dobieranie, zadania alternatywnego wyboru typu prawda-fałsz.

➤ **Powtórki do matury**

- uczniowie klas maturalnych, którzy zadeklarowali chęć zdawania biologii na maturze mają obowiązek zaliczyć na ocenę w klasie trzeciej cały materiał nauczania biologii w liceum. Powtarzanie materiału do matury odbywa się na zajęciach fakultatywnych pod kierunkiem nauczyciela. Po zrealizowaniu na fakultetach określonej partii materiału uczniowie zgodnie z podanym przez nauczyciela harmonogramem zaliczają dany materiał na ocenę. Uczniowie nie uczestniczący w zajęciach fakultatywnych mają obowiązek przygotować się do powtórek we

własnym zakresie i zaliczyć je na ocenę z pozostałymi uczniami wg harmonogramu. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową z biologii. Jeśli uczniowie zadeklarowali chęć zdawania matury z biologii w trakcie trwania semestru, mają obowiązek zaliczenia wszystkich zaległych sprawdzianów powtórzeniowych do końca roku szkolnego. Niezaliczenie tego materiału skutkuje uzyskaniem **oceny niedostatecznej** na koniec roku.

II. Nadobowiązkowe formy aktywności uczniów

Ocenie podlegają następujące formy aktywności:

1. Aktywność na zajęciach
 - zajmowanie stanowiska, wyrażanie opinii
 - pracę w grupach
 - poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami lekcji
2. Prace dodatkowe
 - opracowanie prezentacji multimedialnej - przygotowanie i prezentacji oraz zainteresowanie nim słuchaczy
 - wykonanie pomocy dydaktycznej, gazetki szkolnej
 - aktywność szkolna.
 - aktywność pozaszkolna - udział w olimpiadach i konkursach.

III. Kryteria oceny

A. Wypowiedź ustna:

Celujący - odpowiedź samodzielna i poprawna, wykracza poza obowiązujący program nauczania, wskazuje na szczególne zainteresowanie ucznia przedmiotem, zawiera własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.

Dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem językowym, nieznaczne kłopoty w operowaniu wiedzą przyrodniczą.

Dostateczny - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna podstawowe fakty, ale potrafi je interpretować i dobierać właściwe przykłady tylko przy znacznym ukierunkowaniu ze strony nauczyciela, trudności w uogólnianiu i wnioskowaniu.

Dopuszczający - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna elementarne fakty, ale nie dokonuje ich analizy nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, brak umiejętności uogólniania i wnioskowania, istotne błędy w posługiwaniu się terminologią.

Niedostateczny - odpowiedź nie spełnia wymagań podanych wyżej kryteriów, brak elementarnych wiadomości.

IV. Ewaluacja osiągnięć uczniów:

W procesie ewaluacji osiągnięć uczniów, oprócz czynności zakwalifikowanych do wymagań podstawowych i ponadpodstawowych należy uwzględnić umiejętności uniwersalne, czyli ponadprzedmiotowe, tj:

- pozyskiwanie informacji z różnych źródeł
- krytyczną ocenę informacji pochodzących z różnych źródeł
- przetwarzanie informacji z jednej formy zapisu w inną
- interpretowanie, uogólnianie i wnioskowanie
- uzasadnianie opinii i sądów
- wartościowanie działań człowieka dotyczących spraw zdrowia, środowiska i wykorzystywania badań biologicznych
- prezentowanie swojej wiedzy w formie ustnej i pisemnej

V. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- 100% - ocena **celująca**
- 99% - 90% - ocena **bardzo dobra**
- 89% - 75% - ocena **dobra**
- 74% - 55% - ocena **dostateczna**
- 54% - 30% - ocena **dopuszczająca**
- 29% - 0% - ocena **niedostateczna**

Dla klas biologicznych:

100% - ocena **celująca**

99% - 90% - ocena **bardzo dobra**

89% - 75% - ocena **dobra**

74% - 55% - ocena **dostateczna**

54% - 40% - ocena **dopuszczająca**

39% - 0% - ocena **niedostateczna**

VI. Zasady oceniania uczniów

1. Informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem i oddawane są w ciągu 2 tygodni.
2. Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to na najbliższych konsultacjach – sam zgłasza się do nauczyciela.
3. Poprawy prac klasowych odbywają się na zajęciach konsultacyjnych zgodnie z harmonogramem nauczyciela.
4. Uczeń ma możliwość poprawiania **wyłącznie** ocen **niedostatecznych** z prac klasowych bądź powtórek do matury **dwa razy w semestrze** w ciągu **dwóch tygodni** od rozdania pracy. Jedną pracę klasową można poprawiać tylko jeden raz. Na jednych konsultacjach można poprawiać tylko jedną pracę klasową.
5. Uczeń, który pisze niesamodzielnie pracę klasową, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawiania.
6. Oceny z kartkówek i odpowiedzi (z trzech ostatnich lekcji - bez zapowiadania), nie podlegają poprawie. Ocenę z kartkówki uznaje się za poprawioną, w momencie zaliczenia pracy klasowej obejmującej treści z danej kartkówki. Ocena niedostateczna z kartkówek i odpowiedzi świadczy o niesystematycznej pracy.
7. Uczniowie mogą raz lub dwa razy w semestrze (w zależności od liczby godzin lekcyjnych w tygodniu) zgłosić **nieprzygotowanie do lekcji**, sporządzając na przerwie listę nieprzygotowanych osób i wręczając ją nauczycielowi zaraz po wejściu do klasy. Uczeń zgłaszający nieprzygotowanie uczestniczy w pełni na zajęciach lekcyjnych. Osoba, która spóźni się na zajęcia nie może zgłosić nieprzygotowania.
8. Uczeń po nieobecności w szkole **ma obowiązek uzupełnić braki** i być przygotowanym na zajęcia. Jeśli nieobecność z powodu choroby przedłużała się ponad dwa tygodnie, uczeń na pierwszych zajęciach po chorobie, przedstawia zaświadczenie lekarskie i indywidualnie ustala z nauczycielem termin nadrobienia zaległości.
9. Maturzyści zdający maturę z biologii mają **obowiązek zaliczenia na ocenę materiału powtórkowego** do matury w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową.
10. Uczeń **uzyskuje ocenę niedostateczną** na semestr lub koniec roku, jeśli nie zaliczył **więcej niż jednego sprawdzianu** na ocenę pozytywną, włączając w to sprawdziany powtórkowe do matury dla maturzystów.
11. Warunkiem uzyskania przez ucznia oceny dostatecznej i wyższej jest zaliczenie wszystkich sprawdzianów na ocenę pozytywną.
12. Uczniowie **nieobecni w szkole w dniu konsultacji** nie mają prawa przystępować do poprawiania prac klasowych w tym samym dniu.
13. Ocena semestralna i końcoworoczna jest **wypadkową ocen cząstkowych** – nie wynika ze średniej ważonej z dziennika elektronicznego.